

VYHODNOCENÍ EFEKTIVITY VYUŽÍVÁNÍ E-LEARNINGOVÉHO KURZU PŘI STUDIU OŠETŘOVATELSTVÍ Z POHLEDU STUDENTŮ (V LETECH 2006-2008)

IMPORTANCE OF E-LEARNING FROM THE POINT OF VIEW OF STUDENTS: EVALUATION PROCESS (2006 – 2008)

A. Pokorná

Masarykova univerzita, Lékařská fakulta, Katedra ošetrovatelství

Abstrakt

Hodnocení efektivity využívání elektronické podpory výuky při studiu ošetrovatelství je významnou součástí komplexního evaluačního procesu. Příspěvek je zaměřen na zhodnocení nejvyužívanějších komponent e-kurzu z pohledu studentů a následné využití multimediální podpory výuky v rámci horizontálních i vertikálních mezipředmětových vazeb.

Klíčová slova: e-learning, e-kurz, elektronická podpora výuky, evaluace.

Abstract

The evaluation of the e-learning course is a highly important element which has been an integral part of the work of tutors developing and guiding the e-learning programs since the very beginning. This article is focused on the evaluation of the effectiveness of the multimedia support in Nursing education from the students' point of view and on the subsequent using of the multimedia support with influence among different subjects in horizontal and vertical relation.

Keywords: e-learning, e-course, electronical support of education, evaluation.

E-learningový kurz na podporu výuky předmětu ošetrovatelské postupy je na Katedře ošetrovatelství využíván od roku 2006 v prezenční i kombinované výuce studijního oboru všeobecná sestra (v roce 2006 v rámci pilotního projektu, regulérní podpora výuky od akademického roku 2006/2007). Budeme-li vycházet z klasického rozdělení online edukačních prostředků pak je zmiňovaný e-learningový kurz souborem, který zahrnuje **Blended learning** (využívání multimediálních technologií pro vzdělávání ve třídách - classroom teaching, self paced e-learning – vzdělávání se vlastním tempem); **Learning Content management Systems (LCMSs)** –v našem prostředí ve spojení s pojmem LMS;

Web collaboration & Live e-Learning – využívání software, který podporuje práci s Internetem a umožňuje vytvářet distanční třídy; **Simulations, learning games, videos and storytelling** – tvorba víceoborových online simulací, umožňujících učit se procesům a mezilidským vztahům (vzdělávací hry, videoukázky apod.) a také **Training without trainers (úroveň 1)** – knowledge sharing – vzdělávání bez vzdělavatelů zaměřené na sdílení, který považujeme za jeden z nejefektivnějších postupů v rámci tohoto kurzu a nakonec **Training without trainers (úroveň 2)** – **informal knowledge exchange** zaměřený na získávání a výměnu informací prostřednictvím databázových struktur (v současné době využití spojení s univerzitní knihovnou). Všechny tyto charakteristické znaky jsou naplňovány a využívány v kurzu v odlišné míře. Sumativní evaluace proto byla naplánována tak, aby bylo možno zjistit, kterou ze součástí kurzu studenti preferují, jak využívají jednotlivé e-learningové nástroje implementované v kurzu a jakým směrem by tedy měla být v budoucnu zacílena další snaha tutora v kurzu pro vyšší atraktivitu učení pomocí e-learningu. K sumativní evaluaci byl využit jednoduchý dotazník, který byl zaměřen na několik oblastí hodnoceného kurzu. Na efektivitu využívání jednotlivých e-learningových nástrojů v kurzu byla zaměřena druhá část dotazníku. V akademickém roce 2006/2007 bylo do procesu evaluace zapojeno celkem 57 studentů (z toho 37 studentů kombinované formy studia a 16 time studentů z prezenční formy studia). Následující akademický rok (2007/2008) byla evaluace provedena u všech studentů prezenční formy studia (celkem 20 studentů). Z výsledků evaluace jsou zde zmíněny pouze ty, které mají vazbu k efektivitě využívání multimediální podpory výuky. Studenti hodnotili relevantnost e-learningových nástrojů využitých v kurzu (např. organizační pokyny, požadavky na účast v kurzu, nástroje usnadňující orientaci v kurzu). Z celkového počtu studentů uvádělo 90 % studentů tyto části kurzu jako přiměřené a usnadňující nejen vlastní využití informací v kurzu, ale následně studium v předmětu s elektronickou podporou. Zajímavé, ve vztahu k charakteru poskytovaných informací, bylo zjištění, že většina studentů kombinované formy studia považovala tyto informace za vědecké, systematické a racionální, zatímco studenti prezenční formy studia je označovali spíše jako informační. Jednoznačně však studenti, ve sledovaném období, považovali kurz za přínosný a s pozitivním vlivem na kvalitu výuky. Pouze dva studenti uvedli (oba respondenti studovali v akademickém roce 2006/2007 a jednalo se jak o studenta prezenční tak kombinované formy studia), že studium s pomocí elektronické podpory nemá žádný vliv na kvalitu výuky. Z hlediska frekvence využívání jednotlivých nástrojů a komponent kurzu studenti jako nejpoužívanější uvedli videosekvence, dále základní a doplňující studijní materiál a na třetím místě fotodokumentaci. Nejméně využívanými byly dobrovolné testové úlohy.

Závěr

V současné době (akademický rok 2008/2009) je kurz na podporu výuky ošetrovateľských postupů opět využíván studenty prezenční i kombinované formy studia ve studijním oboru Všeobecná sestra. Kontinuálně opět probíhá evaluace v průběhu využívání kurzu pomocí anket zadávaných v rámci kontaktní výuky i prostřednictvím diskusního fóra v kurzu. Dlouhodobým cílem sumativní evaluace je motivace studentů k vytváření vlastních produktů pro využití ve výuce dalších ročníků a zkvalitnění přípravy na výuku s využitím participativních a heuristických metod učení.